

UNIVERSITY OF OSLO

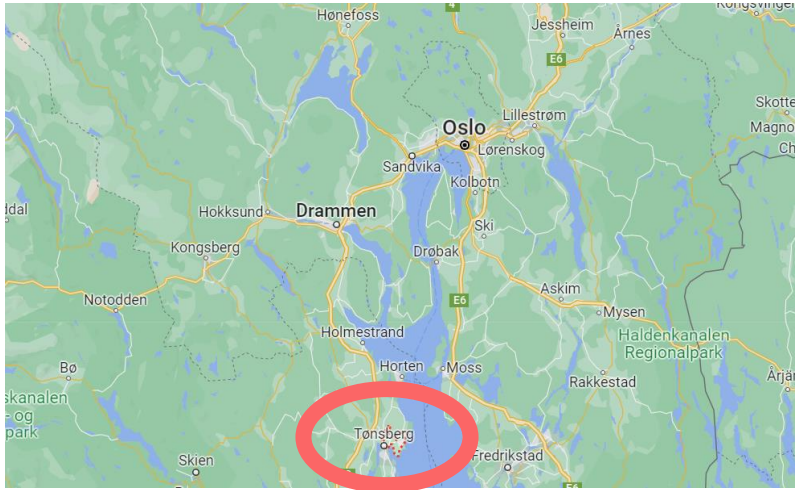
Η Πανεπιστημιακή παιδαγωγική στη Νορβηγία (από μία Ελληνίδα)

Άννα Μαυρουδή
Αναπληρώτρια καθηγήτρια
Τμήμα Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο του Όσλο

6 Απριλίου 2023

Ευχαριστώ για την πρόσκληση

Χάρτης παρουσίασης

Μέσα από τα δικά μου βιώματα

....που δεν είμαι Νορβηγίδα

.....χώρος για ερωτήσεις και συζήτηση

.... υπάρχει άρρητη/σιωπηρή γνώση (tacit knowledge) και πολιτικοκοινωνική χροιά

Από το παρόν, στο πρόσφατο παρελθόν (σταθμός στην ιστορία!) και μετά στο μακρινό παρελθόν

Από το συγκεκριμένο στο γενικό / επαγωγική λογική

Θέματα:

- Οργανωτικές μονάδες: το εθνικό δίκτυο ΠΠ, το κέντρο διδασκαλίας και μάθησης, το τμήμα της Εκπαίδευσης κτλ
- Τα προγράμματα πανεπιστημιακής παιδαγωγικής σε δύο Νορβηγικά πανεπιστήμιο (δομή, προκλήσεις)
- Το παρελθόν και η ιστορία της ΠΠ στη Νορβηγία γενικά και στο ΠΟ συγκεκριμένα
- Ο ορισμός της ΠΠ στο Νορβηγικό συγκείμενο

Οργανισμοί ΠΠ στους οποίους ανήκω

Μέλος του τομέα ΠΠ στο κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης

LINK – Center of teaching and learning στο ΠΟ

<https://www.uio.no/link/english/>

Και στο τμήμα της Εκπαίδευσης <https://www.uv.uio.no/iped/english/>

στη σχολή Επιστημών της Αγωγής του ΠΟ που αποτελείται τα τμήματα

- Εκπαίδευσης εκπαιδευτικών (Teacher Education)
- Ειδικής Αγωγής (Special Needs Education)
- Εκπαίδευσης (Education)

Μέλος του Διοικητικού συμβουλίου του εθνικού δικτύου ΠΠ

(Norsk nettverk for universitets- og høgskolepedagogikk - <http://uhped.no/>)

Norsk nettverk for universitets- og høgskolepedagogikk

- Norsk nettverk for universitets- og høgskolepedagogikk (UHped) / Norwegian Network for Teaching and Learning in Higher Education <http://uhped.no>
- Ιδρύθηκε το 2011 και έχει **εκλεγμένα** μέλη διοικητικού συμβουλίου (χωρίς μισθό, honorarium)
- **Σύνδεσμος** Νορβηγικών πανεπιστημίων (συμπ. παλιά ΤΕΙ/Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα)
- **Σκοπός:**
 - συνεισφορά στην ανάπτυξη της ποιότητας διδασκαλίας στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση
 - συνδεδετικός κρίκος ανάμεσα στα μέλη του
- Εύρος **ασχολιών:**
 - συμβολή στο σχεδιασμό εθνικών στρατηγικών για την ανάπτυξη της ΠΠ
 - αρένα για συνεργασία και ανταλλαγή εμπειριών, οργάνωση συνεδρίων, webinars κτλ
 - συμβολή στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη προγραμμάτων ΠΠ

Παραδείγματα δράσεων του δικτύου

- Περιοδικό Uniped <https://www.idunn.no/toc/uniped/46/1> (open access)
- Editors σε βιβλίο πανεπιστημιακής παιδαγωγικής στη Νορβηγία
- Χρηματοδότηση δράσεων τόνωσης του τομέα
- Webinars με θέματα κοινού ενδιαφέροντες για τα πανεπιστήμια σε σχέση με το θέμα
 - Επανασχεδιασμός προγραμμάτων ΠΠ
 - Open Educational Resources για ΠΠ
 - Μοντέλα συνεργασίας μεταξύ των πανεπιστημίων (πχ προσφορά μαθημάτων μετά τις 200 ώρες)
- Συνδέσεις με άλλους Σκανδιναβικούς φορείς πανεπιστημιακής παιδαγωγικής
- Ιστοσελίδα που ενημερώνεται συνεχώς <https://uhped.wordpress.com/>

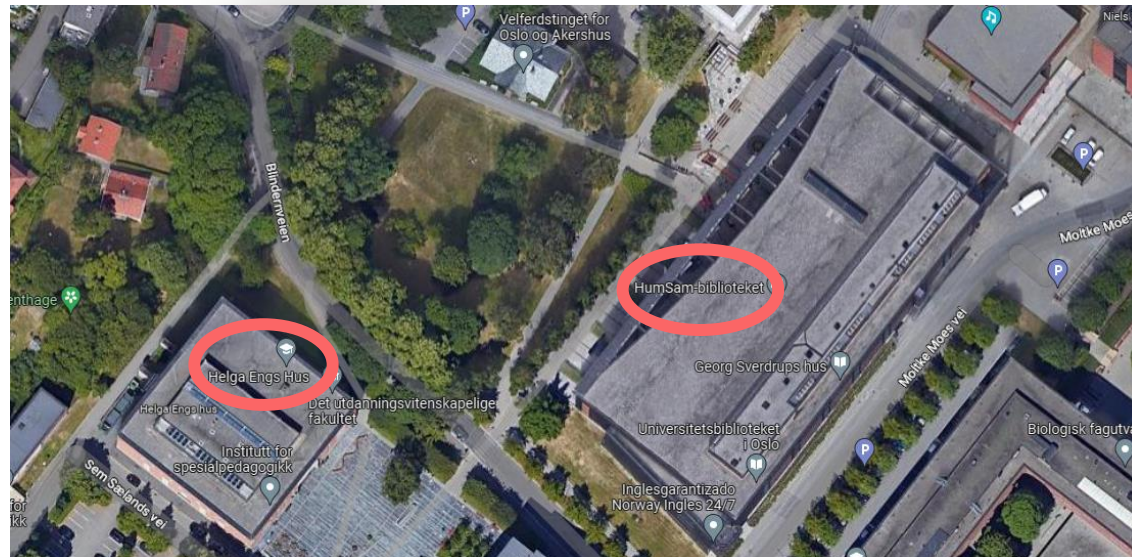
Το Πανεπιστήμιο του Όσλο (ΠΟ)

UNIVERSITETET
I OSLO

- Το πιο παλιό Νορβηγικό πανεπιστήμιο με την υψηλότερη θέση στις κατατάξεις
- 28.000 φοιτητές και 7.000 εργαζόμενους
- Ερευνητικό πανεπιστήμιο (Research intensive university)
- Σχολές
 - Ανθρωπιστικές σπουδές
 - Νομική
 - Μαθηματικά και θετικές επιστήμες
 - Ιατρική
 - Οδοντιατρική
 - Κοινωνικές επιστήμες
 - Επιστήμες της Αγωγής

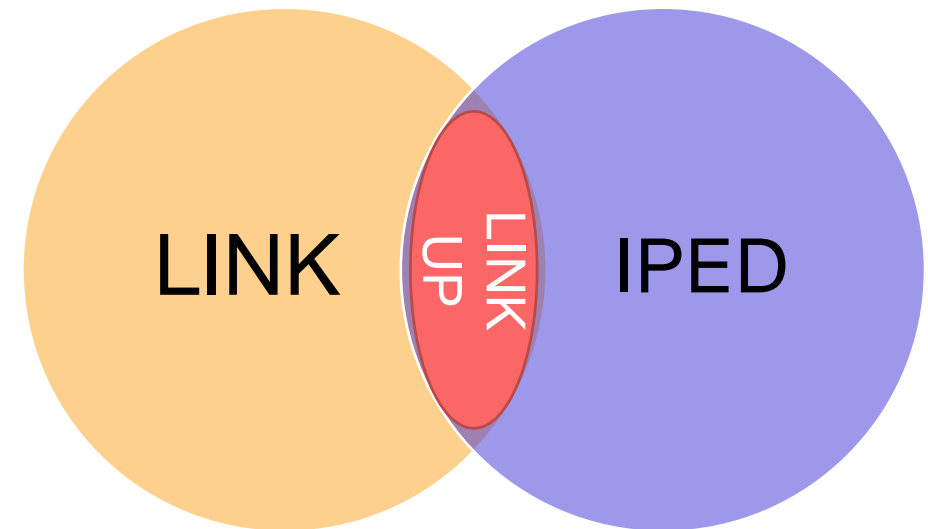
LINK και LINK-UP

- Πρόγραμμα πανεπιστημιακής παιδαγωγικής (LINK-UP γκρουπ)
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με διδασκαλία και μάθηση (LINK-UP γκρουπ & άλλα LINK μέλη)
- Ψηφιοποίηση (digitalisation of education) και καινοτομία στην εκπαίδευση
 - Παροχή εργαλείων και υπηρεσιών ([μαθησιακές τεχνολογίες](#), μαθησιακός σχεδιασμός)
 - Συμβουλευτική (παιδαγωγικές πρακτικές, προτάσεις για χρηματοδότηση)
- Παραγωγή ψηφιακού περιεχομένου με έμφαση στο βίντεο (LINK μέλη)
- Οργάνωση συνεδρίων, ημερίδων, σεμιναρίων κτλ
- Διάχυση γνώσης και ανταλλαγή εμπειριών

▪ **LINK-UP** = LINK **U**niversity **P**edagogy

▪ LINK = ΚΕ.ΔΙ.ΜΑ.

▪ IPED = Department of Education

LINK UP ομάδα

- 3 καθηγητές/τριες (Tone Solbrekke, Molly Sutphen, Helge Strømso) /IPED
- 2 Αναπληρώτριες καθηγήτριες (Anna Mavroudi, Rachelle Esterhazy) / IPED
- 1 σύμβουλος με διδακτορικό στην Πανεπιστημιακή παιδαγωγική (Ester Fremstad) / LINK
- 1 διδακτορική φοιτήτρια στην Πανεπιστημιακή παιδαγωγική (Hannah Mulder) / IPED
- 6 εξωτερικοί συνεργάτες με συμμετοχή 20% του χρόνου τους (καθηγητές/τριες ή Αναπληρωτές καθηγητές/τριες)
- 1 σύμβουλος με μάστερ ΤΠΕ στην εκπαίδευση (Mirjana Coh) /LINK
- Προσωπικό της πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης

Σε άδεια λόγω ανάληψης ηγετικών θέσεων στο πανεπιστήμιο:

- 2 καθηγητές (Bjørn Stensaker, Anne Line Wittek) / IPED
- 1 Αναπληρώτρια καθηγήτρια (Crina Damsa) / IPED

Σε άδεια λόγω έρευνας: 1 καθηγήτρια (Eevi Beck) / IPED

Το προφίλ μου / περιγραφή θέσης

Associate Professor related to Teaching and Learning in Higher Education

<https://stilling.forskning.no/forsteamanuensis-job-ads-oslo/associate-professor-related-to-teaching-and-learning-in-higher-education/2153668>

Το πρόγραμμα πανεπιστημιακής παιδαγωγικής

- **Βάσει νόμου** (2019) θα πρέπει οι διδάσκοντες σε μόνιμες θέσεις σε Νορβηγικά πανεπιστήμια να έχουν τουλάχιστον 200 ώρες πανεπιστημιακής παιδαγωγικής
- Το πρόγραμμα προσφέρεται **σε όλους** τους διδάσκοντες (Νορβηγικά, Αγγλικά)
- **Δομή** προγράμματος:
 - Κοινή εισαγωγή (120 ώρες)
 - Μαθήματα επιλογής
 - 1 μάθημα 50 ωρών (development work for university pedagogy)
 - Μαθήματα 30 ωρών (Research supervision, Feedback and assessment)
 - Μαθήματα 15 ωρών (Lecturing and Teaching)
 - Μάθημα μεταξύ 15 και 30 ωρών σε συνεργασία με τις σχολές (Faculty Module)
 - 80% υποχρεωτική συμμετοχή και παρακολούθηση

Δομή της κοινής εισαγωγής του προγράμματος (120 ώρες)

- 2 γκρουπ στα Νορβηγικά και 1 γκρουπ στα Αγγλικά που τρέχουν παράλληλα με 30 συμμετέχοντες στο καθένα

Αποτελείται από:

- Δια ζώσης συναντήσεις (4,5 μέρες στην διάρκεια ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου)
- Ατομική εργασία ανάμεσα στις δια ζώσης συναντήσεις
- Ομάδες εργασίας (Peer mentoring groups) / critical friends
- Φακέλος Πεπραγμένων Διδασκαλίας (Teaching Portfolio) βασίζεται σε κριτήρια SoTL (Scholarship of Teaching and Learning)
 1. Έμφαση στην μάθηση
 2. Συνεχής ανάπτυξη ως διδάσκοντας
 3. Διδακτικές προσεγγίσεις που βασίζονται σε έρευνα
 4. Συναδελφική στάση και πρακτικές, διαμοιρασμός γνώσης στην κοινότητα, συναδελφικότητα

Άλλες σχετιζόμενες δράσεις που συμβάλλουν

1. Merited teachers & pedagogical academy (Παιδαγωγική & διδακτική αριστεία) / Πρόγραμμα επιβράβευσης εξαιρετικής διδασκαλίας (7 το 2020, 6 το 2021, 2 το 2022)

<https://www.uio.no/om/utdanning/merittering/>

- Οι υποψήφιοι πρέπει να υποβάλλουν το φάκελο τους και κρίνονται βάση αυτού
- Καθήκοντα: να προάγουν την ποιότητα της παρεχόμενης διδασκαλίας
- Οφέλη: υψηλότερος μισθός και στάτους

2. Το ετήσιο συνέδριο του πανεπιστημίου του Όσλο σχετικά με θέματα εκπαίδευσης

<https://www.uio.no/link/english/news-and-events/events/2022/education-conference.html>

3. Συμμετοχή σε πανεπιστημιακές συμμαχίες πχ Circle U <https://www.circle-u.eu/>

4. Ψηφιακή αξιολόγηση μαθημάτων (digital course evaluation)

5. Μαθησιακή αναλυτική (Learning Analytics)

Uniped at NTNU (Norwegian University of Science and Technology)

- **Υπεύθυνοι προγράμματος:** Τομέας ΠΠ που βρίσκεται οργανωτικά κάτω από το Τμήμα Εκπαίδευσης (άσχετο με το ΚΕ.ΔΙ.ΜΑ που βρίσκεται κάτω από το πανεπιστήμιο)

- **Δομή προγράμματος:**

- 110 ώρες κυρίως μέρος (πρώτο εξάμηνο)
- 90 ώρες μαθήματα επιλογής (δεύτερο εξάμηνο)

Αποτελείται από:

- Δια ζώσης συναντήσεις (7 συναντήσεις)
- Ατομική εργασία ανάμεσα στις δια ζώσης συναντήσεις
- Ομάδες εργασίας (collegial coaching groups) / critical friends
- Ατομικό πρότζεκτ

Uniped at NTNU (Norwegian University of Science and Technology)

Βασικός **σκοπός** είναι οι συμμετέχοντες να αναπτύξουν κριτικό αναστοχασμό σε σχέση με τη διδασκαλία, την επίβλεψη, την μάθηση, και την αξιολόγηση (ΔΕΜΑ).

Αποστολή του προγράμματος είναι αναπτύξει

- Την επιθυμία και αυτοπεποίθηση των συμμετεχόντων αναζήτησης ευκαιριών στη ΔΕΜΑ
- Την προθυμία και τις δεξιότητες υποστήριξης των φοιτητών και των συναδέλφων στη ΔΕΜΑ από τους συμμετέχοντες
- Την περιέργεια των συμμετεχόντων να δουν και να ακούσουν περισσότερα για τη ΔΕΜΑ από διαφορετικές οπτικές

Βασικές **αξίες**: συναδελφικότητα, αριστεία, συνειδητότητα, ποικιλομορφία, ολιστική προσέγγιση

Κοινές προκλήσεις στα προγράμματα

Η ποικιλομορφία των **προφίλ** των συμμετεχόντων και οι διαφορετικές ανάγκες

Μερικοί παίρνουν **απαλλαγή** 200 ωρών από τα διδακτικά τους καθήκοντα και άλλοι όχι

Discipline-based knowledge Vs **generic** pedagogical knowledge

Η **πίεση** που δεχόμαστε για tips & tricks και «άριστες» πρακτικές

Η έλλειψη κοινής γλώσσας & λεξιλογίου με παιδαγωγικούς όρους

Κοινές παιδαγωγικές προκλήσεις των συμμετεχόντων

- Ενεργοποίηση φοιτητών ειδικά σε μεγάλες τάξεις
- Σύνδεση θεωρίας και πράξης
- Ποικιλομορφία προφίλ φοιτητών
-

Αρκετά με το παρόν....Πίσω στο παρελθόν!

- Το 1971 μια επιτροπή ειδικών στο ΠΟ δήλωσε « Η διδασκαλία που γίνεται στα πανεπιστήμια είναι τόσο σημαντική που θα πρέπει οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι να υπόκεινται στις πιο αυστηρές παιδαγωγικές απαιτήσεις» (Universitetspedagogikk, 1971, s. 25)
- Το 1988 το [Νορβηγικό Πανεπιστημιακό Συμβούλιο](#) έκανε σύσταση όπως τα ανώτατα και ανώτερα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας να θέσουν απαιτήσεις σχετικά με τις παιδαγωγικές δεξιότητες των διδασκόντων τους
- Το 2017 το Υπουργείο Παιδείας συστήνει το ίδιο σε σχέση με την πρόσληψη μόνιμου διδακτικού προσωπικού και την προαγωγή σε καθηγητική θέση
- Το 2019 ψηφίζεται η σχετική εγκύκλιος

Ακόμη πιο πίσω;

60s

- ✓ Δραματική **αύξηση** φοιτητών και διδασκόντων
 - ✓ **Πολυμορφία** προφίλ φοιτητών
 - ✓ **Κριτική στάση** φοιτητών απέναντι στο πανεπιστήμιο
 - ✓ Έμφαση στην **έρευνα** και στην **εξειδίκευση** στους επιστημονικούς τομείς
 - ✓ Εισαγωγή **τεχνολογιών** (μάθησης)
 - Αλλαγή **προσδοκιών** στο ρόλο του διδάσκοντα
 - **Απροετοίμαστοι** διδάσκοντες
- Τα πρώτα μαθήματα στο ΠΟ και στο Παν. του Μπέργκεν**

70s

- ✓ «teaching ability should be taken seriously by the universities and the recognition of that ability should play a significant part in the appointment and promotion of their staff» (Conference of Rectors of European Universities –CRE, 1974)
- Μαθήματα ΠΠ σε άλλες Σκανδιναβικές και Ευρωπαϊκές χώρες**

Σταθμοί ΠΠ στο ΠΟ (1966-2023)

1966	Βραδινά μαθήματα για ενδιαφερόμενους, 2-3 ώρες/εβδομάδα, με προσκεκλημένους ομιλητές
1973	Βασικό μάθημα για ενδιαφερόμενους ενός εξαμήνου (εισαγωγή μισής μέρας, κύριο μέρος με 3 μέρες διαδικτυακά, εφαρμογή 3 φορές μισής μέρας)
1978	Επέκταση βασικού μαθήματος για αυτούς που είχαν ολοκληρώσει το βασικό μάθημα(ένα εξάμηνο με εισαγωγή μισής μέρας, κύριο μέρος με 3 μέρες διαδικτυακά, εφαρμογή μισής μέρας στην ολομέλεια, μισή μέρα συζήτηση και/ή παρατήρηση διδασκαλίας)
1983	Μάθημα ΠΠ για νεοπροσληφθέντες (Αναμενόμενη αλλά όχι υποχρεωτική παρακολούθηση. Δύο εξάμηνα. 1 ^ο εξάμηνο: εισαγωγή 2-3 μέρες, κύριο μέρος 5 μέρες διαδικτυακά, εφαρμογή 1 μέρα, peer mentoring groups συναντήσεις 4-5 φορές/εξάμηνο)
1989	Μάθημα ΠΠ για νεοπροσληφθέντες (Υποχρεωτική παρακολούθηση. Δύο εξάμηνα: εισαγωγή 2-3 μέρες, κύριο μέρος 5 μέρες διαδικτυακά, εφαρμογή 3 φορές ½ μέρα , peer mentoring groups 6-8 συναντήσεις, στάδια προ-παρατήρησης/παρατήρησης/μετά-παρατήρησης της διδασκαλίας 2 φορές)
1996	Μάθημα ΠΠ για όλους (Δύο εξάμηνα. 1 ^ο εξάμηνο: κοινή εισαγωγή 2 μέρες, κύριο μέρος 3 μέρες διαδικτυακά, εφαρμογή 3 φορές ½ μέρα , peer mentoring groups 4-5 συναντήσεις, στάδια προ-παρατήρησης/παρατήρησης/μετά-παρατήρησης της διδασκαλίας, ατομική εργασία. 2 ^ο εξάμηνο: μαθήματα επιλογής)
2003	Κατάρτιση σχετικά με ευέλικτη μάθηση για διδασκόμενους & οργ. οντότητες (διαφορετικές μορφές κατάρτισης, προϊόν συνεργασίας ΠΟ με άλλους φορείς)
2007	Μάθημα ΠΠ για μη μόνιμο προσωπικό (Δύο εξάμηνα. 1 ^ο εξάμηνο: 5 ημέρες δια ζώσης συναντήσεις, peer mentoring groups, ατομική εργασία. 2 ^ο εξάμηνο: μαθήματα επιλογής)

Σταθμοί ΠΠ στο ΠΟ (1966-2023, συνέχεια)

2011	Μαθήματα κοντά στα ενδιαφέροντα της Σχολής (διαφορετικά μοντέλα ανάλογα με τις ανάγκες της Σχολής, συνήθως αποτελούνται από 3 φάσεις: εισαγωγή/κύριο μέρος, εφαρμογή/δοκιμή, διαμοιρασμό εμπειριών/σύνοψη)
2016	Διαδικτυακή βιβλιοθήκη πηγών ΠΠ ανοικτή σε όλους (μόνο στα Νορβηγικά, https://www.uio.no/link/universitetspedagogikk/kupp/)
2023	Νέα Διαδικτυακή βιβλιοθήκη πηγών ΠΠ ανοικτή σε όλους (Νορβηγικά και Αγγλικά, η μετάφραση είναι σε εξέλιξη, τα περισσότερα βίντεο έχουν υπότιτλους, https://uio.instructure.com/courses/41890)

Βασισμένο σε Lycke & Handal (2018)

Τί είναι ΠΠ στο Νορβηγικό συγκείμενο;

- έρευνα (research-based teaching) ως προς το περιεχόμενο και τις διαδικασίες
- συμβουλευτική (consultation) και επίβλεψη (supervision),
- πιστοποίηση των παιδαγωγικών προσόντων του καθηγητή του πανεπιστημίου (pedagogical qualification)

Στροφή σε σχέση με την κατανόηση της ΠΠ που έχει να κάνει με ‘teacher thinking traditions’

Από την ανάπτυξη δεξιοτήτων διδασκαλίας

(διαμέσου πρακτικής, παραδειγμάτων, συμβουλευτικής)

Στις διαδικασίες μάθησης και διδασκαλίας

(τί κάνουν και τί μαθαίνουν οι φοιτητές;)

Παραδείγματα:

- Constructive alignment
- Συλλογική ευθύνη και **αλλαγή** κουλτούρας
- Ενεργός εμπλοκή και εσωτερική παρακίνηση (engagement and ownership)
- Αξιολόγηση μαθημάτων

Αναφορές και πηγές

- Lycke, K. H., & Handal, G. (2018). Kurs i universitetspedagogikk: Et 50-årsperspektiv. *Uniped*, 41(3), 189-205.
- Περιγραφή προγράμματος ΠΠ στο ΠΟ <https://www.uio.no/link/english/academic-development/>
- NTNU's program for pedagogical basic competence - 200 hours <https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/English/uniped+-pedagogical+basic+competence>
- Νορβηγικό Πανεπιστημιακό Συμβούλιο, wikipedia https://no.wikipedia.org/wiki/Det_norske_universitetsr%C3%A5d#cite_note-:0-1
- Πρόγραμμα επιβράβευσης εξαιρετικής διδασκαλίας στο ΠΟ <https://www.uio.no/om/utdanning/merittering/>
- Ετήσιο συνέδριο του ΠΟ σχετικά με θέματα εκπαίδευσης <https://www.uio.no/link/english/news-and-events/events/2022/education-conference.html>
- Circle U University alliance <https://www.circle-u.eu/>
- Webinar – Teaching portfolio <https://www.uio.no/link/ressurser/snakk-om/webinar-om-teaching-portfolios.html>

Αναφορές και πηγές

- Περιοδικό Uniped <https://www.idunn.no/toc/uniped/46/1> (open access)
- Norwegian Network for Teaching and Learning in Higher Education <http://uhped.no>
- LINK – Center of teaching and learning στο ΠΟ <https://www.uio.no/link/english/>
- Rules for appointment to Professor and Associate Professor positions at UiO - <https://www.uio.no/english/about/regulations/personnel/academic/rules-appointment-professor.html#toc37>
- Διαδικτυακή βιβλιοθήκη πηγών ΠΠ ελεύθερης πρόσβασης του ΠΟ <https://www.uio.no/link/universitetspedagogikk/kupp/> (μόνο στα Νορβηγικά)
- Νέα διαδικτυακή βιβλιοθήκη πηγών ΠΠ ελεύθερης πρόσβασης του ΠΟ <https://uio.instructure.com/courses/41890> (μετάφραση σε εξέλιξη)

Ευχαριστώ πολύ!

Μελλοντικά θέματα:

- Το καινούριο μας πρόγραμμα ΠΠ στο ΠΟ που θα τρέξει το 2024
- Μαθήματα ΠΠ σε σχέση με τεχνολογικά υποστηριζόμενη μάθηση

Καλό Πάσχα!